

RTÜK öncülüğünde kurulan ve Genel Sekreterliğini Doç.Dr. Hamit ERSOY'un yürüttüğü IBRAF'ın 5. Yıllık Toplantısında katılımcı ülkeler tarafından onaylanan “Hoşgörünün Teşvik Edilmesinde, Terörizm ve İslam Düşmanlığına (İslamofobi) Karşı Mücadelede Medyanın Rolü” Hakkında Bandung/Endonezya Deklarasyonu

Önsöz

İslam İşbirliği Teşkilatı Yayıncılık Düzenleyici Otoriteler Forumu Üyeleri;

İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Tüzüğünü ve Tüzüğün Üye Devletlerarasında, egemenliklerine, bölge bütünlüğüne, ulusal istikrar ve güvenliklerine saygı duyarak ve iç işlerine karışmadan işbirliği ve ortak anlayışı geliştirmeye yönelik hedeflerini **anarak;**

İİT'nin Uluslararası Terörizmi Önleme Hakkındaki Sözleşmesini (1999) ve 21 Aralık 2017 tarihinde Cidde'de düzenlenen 11. İslam Enformasyon Bakanları Konferansında kabul edilen tüm belgeleri, özellikle İslam Düşmanlığı ile Mücadelede Medya Stratejisi ve Uygulama Mekanizmalarını **hatırlatarak;**

Bu bağlamda, “Uluslararası Terörizmle Mücadele Hakkında İslam Konferansı Örgütünün Üye Devletleri için Rehber İlkeler”ini **hatırlatarak;**

Uluslarımız arasında kültür, inanç ve gelenek çeşitliliğinin bilincinde olarak ve ulusal ve uluslararası düzeyde gerçek bir diyalog ve barış kültürünün geliştirme ihtiyacının altını çizerek ve kutsal alanlara ve dini sembollere **saygı duyarak;**

Üyelerimizin anayasal ve hukuki sistemlerine uygun olarak, insan hakları ve temel özgürlükleri, iyi yönetim, hukukun üstünlüğü, demokrasi ve hesap verilebilirliği geliştirmeyi **taahhüt ederek;**

Bütün dünyada şiddetin, terörün ve aşırılığın, nefret söyleminin, ırkçılığın, yabancı düşmanlığı ve İslam düşmanlığının artan seviyesinin **farkında olarak;**

Hayatın her bir bireye verilmiş kutsal bir nimet olduğuna ve önceliği olduğuna ve (5:32) “Kim bir cana kıyarsa, bütün insanları öldürmüş gibi olur. Her kim bir can kurtarırsa, bütün insanları kurtarmış gibi olur.” şeklinde Kur'an-ı Kerim'de yer aldığı üzere, insan hakları içinde başı çektiğine **inanarak;**

Terörizmin insan hakları üzerinde özellikle de özgürlük hakları ve güvenlik üzerinde büyük çaplı bir ihlale neden olmasının yanı sıra kurumların serbestçe çalışmasının ve sosyo-ekonomik gelişmenin önünde engel olduğu gerçeğini **not ederek;**

Medyanın sorumlu bir şekilde kullanılmasını sağlayarak ve bilhassa mesleki ilkeler yoluyla iyi uygulamaların benimsenmesini geliştirerek, terörist eylemler ve tehditlere ilişkin haberler bağlamında ifade ve haber alma özgürlüğünü teminat altına almayı ve geliştirmeyi **temenni ederek;**

Medyanın İslam'ın gerçek imajını tanıtmak suretiyle ve İslam'ın bir barış ve kardeşlik dini olduğunu vurgulamak suretiyle İslam düşmanlığı ile mücadelede önemli rolünü **öne çıkararak;**

Terörist eylemler ve tehditler hakkında medya tarafından aktarılan ileti, ses ve görüntülerin kasıt olmaksızın terörizmin amacına hizmet edebileceğini, bir yandan da korku, öfke, keder ve umutsuzluk gibi duygusal tepkiler yoluyla halkın psikolojisi üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olduğunu **hatırlatarak**;

Kamu medya hizmetinin, bilginin yayılmasında ve kamu görüşünün şekillendirilmesinde en etkili araç olduğunu ve doğru ve gerçek bir bilgi kaynağı olduğunu **not ederek**;

Bilginin geniş ve hızlı bir şekilde dağılım özelliği nedeniyle, terörist faaliyetlere ilişkin bilginin yayılması amacına yönelik olarak sosyal medyanın, giderek bir iletişim ortamı haline geldiğini **akılda tutarak**;

Terörizm ve İslam düşmanlığıyla mücadele etmek amacıyla diğer uluslararası organizasyonlarla işbirliğinin önemini **altını çizerek**;

İfade ve basın özgürlüğünü kısıtlayan önlemlerin temel insan haklarına ilişkin uluslararası metinlerle, özellikle BM Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin 19. Maddesiyle uyumlu olması zorunluluğuna ve hukukun üstünlüğü ilkesi ile yasallık, gereklilik ve orantılılık ilkelerine de bütünüyle bağlı olmasına dikkat etme kaydıyla terörizmle mücadelenin çok yönlü bir stratejinin uygulanmasıyla Devletlerin sorumluluğunda olduğuna **inanarak**;

IBRAF Üyelerini;

- Suç teşkil eden ve asla haklı olamayacak tüm terörizm şekillerini güçlü biçimde kınamaya ve yayıncıların farklı medeniyetler, kültürler ve bireyler arasındaki hoşgörüyü, diyalogu ve işbirliğini besleyici ve teşvik edici yayın siyasetleri benimsemeleri için gerekli önlemler almalarını sağlamaya,
- Bir barış ve kardeşlik dini olan İslam'ın doğru ve gerçekçi şekilde tasvir edilmesinin önemini altını çizerek ve İslam ve diğer tanrı dinlere, peygamberlerine, dini figürlerine ve kutsal mekânlarına saygıyı koruyarak, yayıncıları ifade özgürlüğünü sorumlu şekilde kullanmaları yönünde teşvik etmeye,
- Yayıncıları, terörizm ve İslam düşmanlığıyla mücadele etmeleri için etik ilkeler geliştirmeleri ve uygulamaları yönünde desteklemeye,
- Terörist eylemler ve tehditler konusunda sorumlu haber yapmaları için meslek örgütleriyle ve eğitim kurumlarıyla işbirliği içinde medya çalışanlarına eğitim programları düzenlemeye,
- Medya içeriğinin eleştirel ve bilinçli tüketimini cesaretlendirmek ve bireysel farkındalığı artırmak amacıyla medya okur-yazarlığı programlarını geliştirmeye ve uygulamaya,
- Terörist eylemler hakkındaki bilginin kamu otoriteleri tarafından tüm medya çalışanlarına eşit şekilde temin edilmesini sağlamaya,
- Medya çalışanları ve kurumları arasında terörizm ve İslam düşmanlığıyla mücadelede görüşler ve en iyi uygulamalar hususunda tecrübe paylaşmaya ve görüş alış-verişinde bulunmaya, yakın işbirliği ve beraber çalışma geliştirmeye **davet eder**.

Yayıncıları ve medya çalışanlarını;

- Teröristlerin geniş bir izler kitleye ulaşmak, para toplamak ve propagandalarını yaymak amacıyla medyayı kötüye kullanabileceklerinin farkında olmaya,
- Nefret söylemi ve şiddete kışkırtmanın önlenmesinde, terörizm ve İslam düşmanlığıyla mücadelede oynayabilecekleri önemli rolü akılda tutmaya,
- Gerekçesi ne olursa olsun, nerede ve kim tarafından gerçekleştirilirse gerçekleştirilsin her tür terörist eylemi kınamaya ve her tür terörist örgüte karşı eşit tutum geliştirmeye,
- İslam'ı terörizmle bağdaştırmaktan veya teröristleri İslami radikaller, köktenciler ya da radikal Şiiiler, Sünni teröristler gibi alt gruplar temelinde etiketleyerek terörle mücadelede İslam düşmanlığı içeren söylemi kullanmaktan kaçınmaya,
- İslam düşmanlığını teşvik etmek niyetiyle çeşitli yabancı medya kuruluşları tarafından yapılan İslam ve Müslüman karşıtı propagandayla profesyonel ve objektif biçimde hazırlanmış içerik üreterek mücadele etmeye,
- güvenilir ve doğru kaynaklara dayandırılarak yapılan araştırmacı gazetecilik aracılığıyla olayları aktarırken sorumlu davranmaya ve yalan haberlerin, zararlı, sansasyonel ve kışkırtıcı etkisinden kaçınarak kamuoyuna doğru ve tarafsız bilgi sunmaya,
- Kurbanların ve yakınlarının mahremiyet ve onurunu zedeleyen ve terörist eylemlerin etkilerini güçlendiren şok edici fotoğrafları, sesleri veya görüntüleri yaymaktan kaçınmaya,
- Meslek örgüleri aracılığıyla terör eylemlerinin haberleştirilmesi konusunda yetkili otoritelerle, kurumlarla ve kendi aralarında işbirliği yapmaya **davet eder.**